

Darba lapa. Kā rīkoties? Darbs grupās. Katra grupa izlasa situāciju, apspriežas, izstāsta klasei.

1. Jānis - 16 gadi. Tētis stingrs, vecmodīgs. Māsa Ilze. Jānis labi spēlē futbolu, bieži skatās TV raidījumus par sportu, mēdz iesaistīties kautiņos. Ilzei - 14 gadi - skolā patīk, mācībās veicas, daudz draugu, interesējas par klasisko mūziku. Ilzei ir dažī elki, rokzvaigznes, kuriem grib līdzināties.

Situācija naktī. Jānis dzird, ka māsa savā istabā klie dz. Viņš iet skatīties. Ieejot istabā, redz, Ilze paslēpusies skapī un klie dz, ka istabā esot zagļi un uzbrūk viņai. Kad brālis apskatās apkārt, redz, ka istabā nav neviena. Viņš saprot, māsa lietojusi narkotikas, jo nesen atgriezies no diskotēkas. *Kā runāt ar māsu? Ko Jānim darīt? Vai runāt ar vecākiem?*

2. Aija dažreiz ir nomākta, nelaimīga. Viņa dzīvo kopā ar vecvecākiem. Vecāki dzīvo Anglijā. Jau kādu laiku Aija lieto alkoholu ar tabletēm. Aija mācās vienā klasē ar Ainu.

Ainai patīk moderni ģērbties. Viņai patīk rokmūzika, braukt ar skrituļslidām. Viņa zina, ka Aija mēdz lietot alkoholu kopā ar tabletēm. Viņa šajā klasē mācās nesen, kopā sēž vienā solā, sadraudzējušās. Aina izlasījusi rakstu par narkotikas lietošanas sekām un nolemj runāt ar Aiju. *Kā sākt sarunu? Ko vajadzētu teikt?*

3. Ievas tētis ir stingrs, taisnīgs. Strādā par šoferi, internetu nelieto. Viņa informācija iegūta no agrāko laiku preses. Viņš ir pārliecināts, ka narkotikas lieto vāja rakstura cilvēki.

Signei ir 12 gadi, apmeklē mūzikas skolu, patīk mode. Skolā maz draugu, bet draudzējas ar vienaudžiem no citas skolas. Signe mēģināja smēķēt, nepatika.

Situācija. Ejot no mūzikas skolas, satiek draugus, kuri aicina uz nomaļu pagalmu ostīt līmi. Viņi stāsta, ka ostīšana ir forša un to darot jau sen. Signe aiziet, taču meiteni atpazīst mājas iedzīvotājs un to paziņo vecākiem. *Kā vecākiem runāt ar Signi? Ko vajadzētu teikt?*

4. Alvim patīk sports, ir jauka ģimene.

Rolands ir talantīgs, ir jauka ģimene, interesējas par elektronisko mūziku. Sācis lietot narkotiskās vielas. Lai tās dabūtu, mēdz, vecākiem nezinot, ņemt naudu, arī apzagt paziņas.

Situācija. Diskotēkās abi sapazinās. Alvim patīk Rolanda kompānija, jo viņi ir stilīgi, jautri. Kādā reizē Rolands piedāvā Alvim narkotikas, sakot: „Tu esi foršs zēns! Vari kļūt par mūsējo!” *Kā Alvim rīkoties?*

5. Lolita centīga meitene, interesēmācības, ļoti labas sekmes, pēc stundām strādā ar skolotāju papildus, jo vēlas kļūt par ārsti. Klasē nav īpaši ieredzēta, jo nepiedalās tusiņos.

Ainis mācās viduvēji, īpaši nekas neinteresē. Mēdz iedzert, kā to dara vairums klases zēnu.

Situācija. Skolēni dodas divu dienu ekskursijā, autobusā grupa skolēnu nolemj vakarā, skolotājiem neredzot, izdzert līdzpaņemtās pudeles. To arī izdara, cits vairāk, cits mazāk. Lolita izdzer glāzi vīna. Pēc brīža redz, ka Ainis, kurš jau ir iereibis, mēģina viens iztukšot pāri palikušo pudelē. *Kā rīkoties Lolitai?*

Darba lapa. Ieteikumi. Skolēns izlasa situāciju, pasaka rīcību!

Drauga dzimšanas dienā tu ieraudzīji un atpazīni narkomānu. Kā tu rīkosies?

Tavs draugs uzaicina Tevi kompānijā, kurā, droši zini, būs narkomāns. Ko Tu darīsi?

Dzimšanas dienā viens no izklaides veidiem- cigarete ar narkotisko vielu.

Draugs saka- tā ir mazās devās. Ko darīsi?

Diskotēkā redzi, ka pārdot narkotikas. Ko darīsi?

Esi kompānijā , kurā iespējams, tiks piedāvātas narkotikas. Tavs atteikšanās plāns.

Zini, ka vakarā pie drauga paziņa var piedāvāt narkotikas. Kādu aiziešanas plānu vari izstrādāt jau mājās?

Draudzējas gadu, taču pēdējā laikā meitene izmainījās, parādījās nepazīstami , aizdomīgi draugi. Viņi sačukstas, pazūd, tad atgriežas bezrūpīgi, jautri. Meitene atzinās, ka spēlējas ar zālīti un tādai viņai patīk būt. To pastāstīju draugam, kuram pagājšgad nomira brālis no pārdozēšanas. Viņš iesaka griezties pēc palīdzības pie pieaugušajiem. Es baidos pazaudēt meiteni. Ko darīt?

Biju pie draugiem kompānijā un mani pierunāja iešpicēties. Es piekritu, jo gribēju pamēģināt, intereses pēc. Tagad domāju, ja nu esmu kļuvusi par narkomāni. Jaunieši no tās kompānijas meklē mani, bij atnākuši uz skolu. Es slēpjos, vakaros sēžu mājās. Ko darīt?

Man ir draugs, kopā mācāmies. Vasarā viņš iepazinās ar kompāniju, kuri dzer un smēķē. Šogad vairāk laika viņš pavada kopā ar jaunajiem draugiem, turpina dzert, smēķēt. Man bail, ka nodziersies. Man viņš patīk, gribu palīdzēt, taču nezinu, kā.